

46. szám.

Budapest, 1874.

KIS VASÁRNAPI ÚJSÁG.

KÉPES HETILAP

AZ IFJUSÁG SZÁMÁRA.

Második évfolyam.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI AR: egész évre 6 frt., félévre 3 frt.

Kató néni, és a bolygó ikrek.

(Mutatvány „A kalász-szedő öreg asszony fia” című legujabb kalandos elbeszélésből.)

Írta: Tóth József.

(Folytatás.)

Még világos volt az erdő mélye a villámsujtott bikkfa sárgavörös fényétől, hogy — mint üldöző, rémes lidérczfény — világítson a gonosz ember után, ki most úgy félt, borzongott attól a titkos hangtól, mely fekete lelkében támadt! A mardosó bűnérzés hangja volt az. „Bűnös vagy!... gyilkolni akartál, kioltani két ártatlan gyermek életét, kiket gyűlöltél ok nélkül, s kiknek életét az Isten adta. . . . Gaz, bűnös, lelketlen tolvaj vagy!” Oh, mi mindent beszélt még az a titkos hang, mely üldözni fogja egész életén keresztül. A gonosz ember hátra-hátra tekintett, hogy nem fut-e utána, nem üldözi-e valaki? . . . Senki! Csak az égő fa tüze fénylett még utána, mindinkább gyengülő lobogással a távolhagyott zugó erdő mélyéből. Osronyáccsal verte a lovakat, hogy annál gyorsabban ragadják a kocsit, akármerre, akárhova, csak haza ne, honnan mint tolvaj és gyermek-sikkasztó jött el. És a lovak egész erejükből vágtattak; vizen, sáron, árkon-bokron keresztül.

Lassan-lassan kialudt a villámsujtott fa lángja, csak izzó törzse vöröslött még, mint egy nagy-nagy parázs az erdő sötétjébe, mely fölött elzugott a vihar s helyet adott a mély, síri csöndnek. A hajnal még ekkor sem hasadt meg, pedig a vihar fekete fellegei oszlani kezdettek.

A haláltól megmenekült ikrek még mindig ott feküdtek arcra borulva a földön és kezeiket imára kulcsolva, mintha az Isten jóságteljes kegyelméért még most sem imádkoztak volna eleget. El voltak alélva a kiállott halálos félelem miatt, s nyomasztó álm szállta meg őket. Végre azonban a hűvös lég miatt fázva, dideregve felébredtek. De mily nagy volt félelmük, midőn csak sötétséget, s a tüzes fatörzset látták maguk körül. Hol vagyunk? . . . hol vagyunk? Egy erdőben, elhagyatva, egyedül. Eszükbe jutott az iszonyu éj története . . . a dühöngő vihar, mostohájuk, a ki meg akarta ölni, és most már olyan jól esett egyedül lenni! Egyedül, a gonosz mostoha nélkül. Hova menjenek, mit csináljanak most már? . . . Sirás volt a felelet, — mivel azonban a fű nedves és hideg volt, felemelkedett a két elhagyatott fiucska s a fák és bokrok között ezéltalanul ide-oda botorkáltak,

s édes anyjuk nevét kiáltozák. De mily különös, szokatlan és rémes volt az nekik, hogy valami mulékony titokteljes hang az erdő messzeségéből mindig utánuk kiáltotta: „édes anyám, édes anyám itt vagyunk, itt vagyunk, édes anyám gyere ide, úgy fázunk, úgy fázunk!“ — Jaj! ki van ott? ki kiált? Az erdei viszhang. De ők nem tudták még, hogy mi az? s megijedve némultak el. Meg-megálltak, és azután tovább mentek-mendegéltek. Sehol senki, csak néma fa, nedves bokor. „Hol aludjunk, hol feküdjünk?“ Sehol, sehol, csak menjetek, bolyongjatok szegény fiuk, szegény kitaszított fiuk.

„Merre menjünk hazafelé, merre van az édes otthon, a jó anya forró szive?“ nem mondta meg nekik senki. Sem a madár a bokorban, — mely ott aludt kicsi fészken szárnya alá dugva fejét, — sem a tücsök a fű között, mely álmosan csiripelgetett, sem a kis gyík, mely zörögve csuszszant át a leveleken. Senki, senki. És ők mentek . . . bolyongottak, ki tudja, hogy hol állnak meg, hol állnak meg, hova jutnak?

III.

A gonosz ember a törvényszék előtt.

Midőn másnap délután Kató asszony — a gonosz ember felesége és a bolygó ikrek édes anyja — a grófi kastélyból kis leányával karján hazaérkezve belépett a tárványitva hagyott pitar-ajtón s bent a házban senkit sem látott, sem két gyermekét, sem a gonosz embert, rosztat sejtve, nagyon megijedt. De azután igyekezett magát megnyugtatni azon gondolattal, hogy a kis Imre és Sándor kinn lesznek valahol a kertben. Bizonyosan ott lesznek, hanem azért mégis nagy gondatlanság volt az apjuktól, hogy úgy magukra hagyta a gyermekeket a nyitott ajtaju házban, hova akárki bemehetett volna. Kaján Péterné a kertbe ment s aggodalma a legnagyobb fokot érte el, midőn gyermekeit nem találta itt sem. . . .

— Édes jó Istenem! hol lehetnek kis fiaim? . . . Talán elkóborogtak valahova a szomszédba? . . .

Bezárva a házikó ajtaját, elment egyik szomszédtól a másikhoz. A gyermekek se-

hol sem voltak, és a helyett, hogy azt mondták volna: „itt vannak!“ egészen mást, valami rettenetes hirt mondtak neki. Azt, hogy a férje egy tolvaj, a ki ellopta a Bagos Mihály kocsiját és lovait. Csak most az éjjel történt. Virradóra hire nyoma sem volt sem a lónak, sem a kocsinak. Azaz hogy volt biz annak mindakettőnek nyoma, és az a nyom Kajánékhoz vezet. A kocsikerekek vágása, a lólábak nyomai meglátszanak a sárban és azok a Kaján Péterék kertjébe vezetnek Világos, hogy Kaján Péter volt a tolvaj. Már fel is van jelentve és a rendőrbiztos pandurokkal keresi Kaján Pétert. Ime, e hírrel fogadták a szegény asszonyt, ki megdermedt e szörnyű hírekre mint egy sóbálvány, és sápadt volt, mint egy halott.

— Én Istenem! igaz-e ez?

— Igen bizony lelkem szomszédasszony, — mondta rá Csalányosné asszonyom. — Ilyen gonosz ura van magának. Bizonyosan felakasztják a rossz csontot, urambocsá! vagy ha azt nem is teszik — hát elcsukják. El biz azt édes lelkem szomszédasszony; mindig is mondtam, hogy kergetse el magától azt a rossz csontot.

A szegény asszony erre a beszédre öszszerogyott, mintha csakugyan meg lett volna halva, kis idő múlva azonban felugrott s ott hagyva pólyás leánykáját, mint egy örült, képéből kikelve sikoltva rohant el.

„Gyermekeim! gyermekeim! hol vagytok? Tolvaj lett az apátokból megőrül szegény anyátok . . . Gyermekeim, gyermekeim! hol vagytok, merre jártok?“ Kajánné kibomlott hajjal futott-futott a faluban, minden házba bekiáltva, minden háznál megkérdezve: nincsenek ott gyermekei? És mikor már nem birt menni, — nem birt menni, nem birt futni, ezt kiáltva ezt sikolva: „Megölték kis fiaimat, megölte a tolvaj apjuk!“ leborult a templomajtó küszöbére, s ott zokogott mint egy örült.

* * *

A szörnyű hír igaz volt. A lopás gyanuja a nyomokból nem érhetett mást, mint Kaján Pétert, kit azonnal feljelentettek a törvényszéknél, mely Kaján Péter elfogatására pandurokat küldött ki, hogy kutaszák őt mindenfelé a vidéken. Midőn pedig a gonosz ember és mostoha gyermekei

eltűnésének hire elterjedt, és a kétségbeesett Kató asszony fájdalmában azt kiáltozta, hogy gyermekeit is Kaján Péter sikkasztotta el, mert mindig kegyetlenül bánt velük s haragudott rájuk, még öt pandur küldetett Kaján Péter nyomozására, hogy a kettős bűnnel vádolt embert annál bizonyosabban s hamarabb feltalálva elfogják s törvényes elítéltetéséig börtönbe zárják. Ugy is lett. A kettős büntett után harmadnapra kézre került a bűnös. Midőn ugyanis az utóbb keresésére küldött pandurok a csornási országuton lovagoltak előre, Fegyveresen (ez mintegy öt mértföldre lehetett elbeszélésünk helyétől) az országuti árok szélén találtak rá, bortól elkábulva s mély nyomasztó álomba merülve.

(Vége köv.)

Alvó gyermek felett.

Szemed be van csukva,
Mintha halott volnál;
Hogy élsz, jelül esupán
Lélekzeted szolgál.
Lélekzel, lélekzel,
Oh ez a lélekzet
Magában foglal egy
Üdvösséges mennyet.

Kebled hogy hullámozik!
Mint haragos tenger,
Melyet ádáz vihar
Korbácsával megver;
Pedig habzó kebled
Oly nyugodt s oly boldog:
Békeséget érez,
Ragyogó égboltot.

Ajkad, hogy mosolyog,
Majd pedig felkaczag!
Az aranyos álom,
Oh mondd, hová ragad?
Tán fel az angyalok
Fényes hazájába? . . .
Ah, mily irigylendő
E gyermeknek álma.

Városy Mihály.

Őszszel.

Elhalt a nyár,
Dúlt a határ
Mezőn s berkeken;
Bús pusztaság
S holt némaság
Terül mindenem.

Hideg a nap,
Fent és alant
Búbánat lebeg;
Borult az ég:
Rajta setét
Terhes fellegek.

Fecske s gólya
Indulóba,
Távoznak csendben;
Virány s liget
Hallgat, siket
Mint egy sírkertben.

A fa-ágrul
Lomb s virág hull
Halvány-reszketve;
Az őszi szél
Sirva beszél
Folyvást felette.

Lepke s méhe
Rét ölére
Többé nem lebben;
Mert megholt a
Virágocska
S nincs méz kelyhében.

Az ér partján
Hány fű van s hány
Virág életben?
Egytől-egyig
Mind haldoklik,
Hervad szünetlen.

A természet
Pusztul, élet
Alig van benne;
Nem sokára
Tél száll rája,
S elrepül lelke. . . .

Sallay Rózsa.

A megmentő.

— Elbeszélés. —

Irta: Kőrösy László.

(Vége.)

Dezső urfi diadalát ülte az édes anyjával a fölött, hogy végre mégis eltávolíthatták Pált.

Ez a vetélytárs ugyis olyan kellemetlen volt rájuk nézve.

Dezső megmondotta az anyjának, hogy „esetleg“ az ő fegyvere dördült el, de még ekkor is hazudott, mert ő jó lövő lévén és egyszersmind boszut akarván állni, szándékosan lötte le az atyja kedvencz lovát.

Köváryné asszonyság a világ minden kincseért sem szólott volna erről az esetleges fegyverdörrenésről férjének.

Dezső újra visszakapta a Villámot, — hozzá még minden kívánalma is teljesült.

Köváry ur már bánni kezdte, hogy mi nek is ítelt olyan elhamarkodottan Pál fölött, — de már késő volt.

— Meglehet, hogy Pál ártatlan, — tépelődék magában, — de hisz csak fiamról nem tehetek föl olyan gonoszsgot, hogy pajkosságból agyonlöje a lovatam . . .

Pedig bizony ugy volt.

Néhány hét mulva ez esemény után Köváry ur szobájából előhozta kedves fegyverét, éppen az a fegyver volt az, melyet akkoron Pálnak adott át, — de már nem volt benne löveg.

Midőn a vadász-táskába nyult, ott éppen azt a tizenkét löveget látta sértetlenül, melyet multkor a városból hozott.

Ama szerencsétlenség óta pedig semmi kedve sem volt vadászatra menni.

— Ez megfoghatatlan, — mondá félhangosan, — de honnét vehette ő a löveget?

Azután megnézte a Dezső fegyverét, az bizony meg volt töltve és annak már csak tíz lövege volt a táskájában.

Pedig ennek is akkor vett lövegeket, a mikor magának, — a kiindulási nap előestéjén.

Tehát most már megértett mindent! . . .

Köváry rögtön Dezsőért küldött.

De a fiu helyett édes anyja jött.

— Nos hát hol van az a gyönyörű mákvirág? — kérdé haragosan az apa.

— Dezsőcskémet kérded? Ő a tisztartó fiaival elment ladikázni. Nemsokára itt-honn lesznek. Már el is készítettem az ozsonnát számukra. Ugy is tudom, hogy nagyon jól fog esni nekik az ozsonna.

— Én pedig azt mondom, — válaszolá szigoruan Köváry ur, — hogy hagyj fel rögtön az ozsonnáddal és vezettesd elő a lovatam, mert a fiuk után kell látnom. A Duna nagyon meg van áradva és ha valami szerencsétlenség történik, ugy annak csakis egyedül te lész az oka!

És Köváry fölpattanva lovára, aggodalmasan a Duna felé tartott.

Dezső, barátaival egy kis csónakban evezett a nagy viz tükren.

A folyam nagyon meg volt áradva, a csónak gyorsan sikamlott rajta és a távolban mély hangon zugtak-bugtak a malmok.

Az ifjak alig birtak a rohanó árral.

Nemsokára elérik a malmokat.

Ekkor már aggódni kezdenek. De ujult erővel forgatják az evezőket. Hasztalan . . .

Az ifjak kétségbeesetten néznek borzasztó sorsuk elé.

— Nagy Isten! — kiálta föl Dezső, — elveszünk . . .

A csónak már csak néhány lépésnyire volt a malomtól. Az ifjak kétségbeesetten kiáltoztak segélyért.

A malomban molnárok voltak, de ezek nem hallották meg őket, — a tulparton pedig halászok.

Néhány pillanat mulva a csónak a malom nagy kerekének lapátjai alá került.

A csónak viz alá merült.

Dezső villámgyorsan ragadta meg a malomkerék egyik lapátját.

A többiek kétségbeesetten küzdöttek, de eltűntek a habokban.

Néhány pillanat mulva mind elvesztek.

És most még csak Dezső volt életben, ki borzadálylyal nézte végig ez iszonyu jelenetet.

De a malokerék is megfordult.

Az ifju zsibbadni érezé karjait, — még egyszer segélyül hívta az Istent, és abban a pillanatban a folyamba zuhant . . .

Feje fölött összecsaptak a habok . . .

E pillanatban a halászok tanyájáról egy legény vált ki, aki villámgyorsan a fo-

lyamba rohant és erős karjaival gyorsan szelé a habokat.

Rövid idő múlva a fuldokló előtt volt. Dezső a halállal küzdött . . . Még egyszer fölbukkant.

Ekkor a halászlegény gyorsan megragadta őt és a partra tartott vele.

Éppen akkor érkezék meg Kőváry ur. De milyen jelenet tárult föl szemei előtt! . . .

A jó apának majd a szive repedt meg, midőn a halászlegény félholt fiát letevé a partra.

Kőváry ur kétségbeesettségében el is feledé, hogy megkérdezze a megmentő nevét.

Dezső hosszú idő múlva magához tért. Legelső szava is ez volt:

— Segítség! . . .

— Szerencsétlen gyermekem! oh mit műveltél, — kiáltá az atya mély fájdalommal. — Hol vannak könnyelraú társaid? . . .

— A folyamba veszték . . .

— Szent Isten! És te az Isten kegyelme által mégis megmenekültél a haláltól. Oh Dezső! Dezső! mire jutottál megfontolatlan lépéseid, könnyelmű cselekedeteid és pajkosságod által!

Alig mondá ki e szavait Kőváry ur, midőn egy hintó tartott feléjük, melyen az átázott ruhájú halászlegény ült.

— Uram, elkértem a tisztartó hintáját. Dezső ki van merülve, ő nem mehetne haza.

Kőváry figyelemmel nézett a halászlegény nap-barnított arcára, azután az öröm és fájdalom hangján így kiáltott föl:

— Ok Pálom! tehát te mentetted meg fiamat?

— Uram, az Isten mentette meg — általam.

— Oh jer hozzám, jer keblemre és bocsáss meg nekem, aki olyan méltatlanul eltaszítottalak magamtól. Te mindig nemeskeblű ifju valál.

Pál szemében könnyek ragyogtak.

Dezső pedig a megmentőhöz fordult és reszkető hangon így szólott:

— Bocsáss meg testvérem! . . .

— Megbocsátok Dezső . . . rebegé Pál.

Az apa szeméin is könnyek csillogtak.

Ekkor mindhárman fölültek a hintóba és sebesen Kővárra hajtottak.

Kőváryné asszonyság a kastély előtt várakozék az ifjakra.

Kőváry ur még mit sem szólott nejjének, ki úgy is holthelványnya lőn a nagy ijedelemtől.

De midőn Pált vizes ruhájában meglátta, akkor azt kérdezé:

— Az Istenért mi történt? . . .

— Az elkényeztetett fiu majdnem sirtját lelte a habokban, — válaszolá érzékenyen Kőváry ur, — és őt az az ifju mentette meg, kit a te és Dezső ármánya házamból eltávolítottak.

— Hát a többiek hol vannak, édes Dezsőm? . . . kérdé reszketve Kőváryné, és fia keblére borult.

— Meghaltak, anyám . . . elveszték . . .

Kőváryné fájdalmában elveszté eszméletét.

Csakhamar megérkezett az orvos is, ki legott visszaadá Kővárynéakeszméletét, és Dezsőnek, ki végképp elgyöngült, erősítő szereket rendelt.

Kőváryné szobájába zárkózék, és sirt keservesen — sokáig. Belátta, hogy egyedül ő volt oka mindennek.

De vigaszul szolgálta, hogy az ő fia él még, hogy az ő fiát megmentette Pál.

Szegény Pál! — sohajtá magában, — mily kegyetlenül bántunk veled, és most te, mindenünket visszaadtad nekünk. Te általad új világra vezéreltettünk. Légy ezentul szeretett — fiam . . .

Harmadnapra két ifju hulláját vetette ki a viz.

Ezeket eltemették a szülők, mély fájdalommal, elviselhetlen keservvel.

A többiek a folyam hideg keblén pihen-tek meg — örökre.

Mily fájdalom érte a szegény szülőket . . .

Néhány nap múlva fölépült Dezső.

Ekkor Kőváry ur, a kinél Pál éppen jelen volt, magához hívatta Dezsőt és anyját.

Dezső tisztelettel nyujtá jobbját Pálnak, édes anyja pedig, Pál keblére borulván, így szólott:

— Fiam, bocsáss meg nekünk . . .

Pál föltekintett, és Dezső bánatos arczán is e szavakat olvasta:

„Bocsáss meg“ . . .

Pál alig jutott szóhoz.

Most Kövárnéhez lépett és megcsókoltá kezét, Dezsőnek pedig homlokát

Milyen szép és milyen érzékeny családi jelenet volt ez a kiengesztelődés.

Kövár ur a legmélyebben meghatva így szólott:

— Ezentul, édeseim, Pál a mi családunk körében fog élni. Ő fiunk és Dezső testvére lesz. Szeressétek őt tiszta szívetekből, mert mindent neki köszönhetünk. Ő élete koczkáztatásával adta nekünk vissza fiunk életét. És most, miután megbocsátott nekünk, legyen elfeledve minden, mi úgy fogunk szeretni téged, mint Dezsőt.

Dezső egészen megváltozott. És Kövárné is egészen elhagyá előbbi nevelési rendszerét, mert Dezsőt, majd egészen az édes atyja vette oktatás alá.

Pál még aznap visszakapta a Villámot, és őszintén bevallotta Dezső, hogy a Felhőt ő lőtte le, félig boszúból, félig pajkoságból.

Kövár megbocsátott neki.

És a szülők ezentul azon voltak, hogy fiukból nemes hazafit, jó polgárt és derék embert neveljenek.

Pár hónap mulva mind a ketten az iskolára mentek, s Kövár Dezső és Kövár Pál hire mind a szorgalom, mind a jó erkölcsök terén — messze elszárnyalt.

Utazás az alföldön.

(Képpel.)

Utazni! — Hej, be irigylendő a dolga annak, a ki elmegy országot-világot látni, vagy legalább más vidékeket, más városokat, más embereket, — gondolják kedves olvasóim, a kik még csak uti rajzokból ismerik az életnek ezt az oldalát.

Bizony van is abban valami: az ember este felül a gőzkocsira, a kényelmesen kispárnázott karos székben csendesen el is alszik, s reggelre már a hetedik vármegyében ébreszti föl a hajnal mosolygása. Avagy jegyet vált a gőzhajóra, aztán ülve vagy sétálva gyönyörködik az előtte váltakozva

elvonuló tájakban, mintha csak a szobájában szemlélné valami panorámát.

Hanem van az utazásnak még egy más neme is: a szekéren utazás; mert míg a léghajók kormányzása feltalálva nem lesz (pedig ki tudja, mikor találják azt föl!), addig bizony a hová vasut vagy gőzhajó nem jár, oda kocsin kell menni az embernek, ha csak a „saját alkalmatosságát“ — azaz lábait nem akarja használni.

No, a kocsizás is megjárja — módjával, egy-két óráig. Hanem tessék csak valakinek reggeltől napestig ott kuporegni a szekér derekában, tudom, hogy megunja a dicőségét s minden porcikája megfájdul, mintha csak jól elkeneteték volna égetlen mogyorófa-olajjal. Hát még aztán ha oly körülmények állnak be, hogy a lovak nem is kocognak, hanem csak másznak, pedig istráng és hám majd hogy el nem szakad nagy erőlködésökben. Az ilyen csiga haladás lehet még csak átkozottul kellemes! — ha szólni tudna, megmondhatná az a gömbölyded uriember ott a hátulsó ülésen, a kinek alföldi siralmas utazását képünk ábrázolja.

Megeredtek az ég csatornái, az áldott jó fekete föld megereszkedett, mint a kovász, s úgy belekapaszkodik a mélyen bevágó kerekébe, mintha éppenséggel nem akarná tovább bocsátani sem a szekeret, sem a gazdáját.

Pedig ennek ki tudja minő sürgős utja lehet, — a faluban a három ló elé még külön „forspontot“ is fogadott két ökör képében, hanem azért mégis csak félnap alatt halad egy-órányit azon a vendégmarasztó talajon, mert minden léptenyomon meg kell állani, hogy a kocsis lekaparja a kerekekről a rájuk tapadt habarékot.

Ne irigyeljük állapotját ott az „ekhós“ szekérben, hanem kívánjunk neki — sok türelmet utazásához!

Czigányok.

(Képpel.)

A XV. század elején egy ismeretlen nyelvű, napégette arcu néptörzs jelent meg Európában, mintha csak a felhőből

e seppent volna alá; senki sem tudta: ki csodák ök és honnan jöttek? Ez a néptörzs pedig, mely nem karddal kezében, nem hős vezérek diadalmas nyomdokaiba lépve, hanem csak úgy suttomban lepte el az országokat és terjedt szét az egész continensen, hol aztán minden elnyomás, minden üldözés daczára mind e mai napig fentartotta magát, — ez a néptörzs a cigány volt.

Semmi nyomát a rokonságnak sem födözhetni fel Európa népei és ezen idegenszerű teremtések közt, s ök mégis, élősdi folyondárként, mely a tölgyfa tetőjéig felkúszik s valamennyi ágaira fonódik, — világrészünk valamennyi népei közé beékeltek magukat.

Azt állítják, — és ez bizonyára a legvalószínűbb mindazon állítmányok közt, melyeket a rejtélyes cigányok vándorlásának kezdetét illetőleg ismerünk, — hogy a mongolok borzasztó berontásai Indiába, Timur alatt, oly súlyos csapásként érték ama tartományokat, miszerint az ind népek legelnyomottabb és leggyötörtebb osztályaink egy része jajveszékelve felkerekedett és nyugat felé vette útját a széles nagy világnak.

A cigány igen szívós természetű és a legkeservesebb nélkülözést is képes kiállni, de kitartó testi erővel nem bír. Kővér, elhízott cigány alig létezik. Kezök és lábuk szép arányú és kicsi.

Az indiai kasztok, vagy néposztályok egyike a szudra-osztály (kézművesek); ennek némely alsóbb rendű alosztályait a társadalom szemetjének, salakjának tekintik, melyeket a többi osztályok mint tisztátlanokat megvetik.

Ezek ott vándor-életet élnek a városokon és lakhelyeken kívül eső pusztákon. Olyan mesterséget üznek, melyekkel senki más foglalkozni nem akar.

Ezen megvetett, az emberi társadalom jogaitól megfosztott, minden törvényen kívül álló osztálytól kerülnek ki az egész országban a poroszlók és bakók, a gazdagok istálló-szolgái, — de nem lovászhai vagy kocsisai, ez már magas hivatal lenne az ő számukra, — és a kovácsok, mert ezen mesterség — mi elég csodálatos — Indiában a legaljasabbak közé tartozik.

Minthogy hontársaik isteni szolgálatá-

ból és a vallási szertartásokból mindig ki voltak zárva, e szerint úgyszólván semmi vallásuk nincsen. — Tán ennek következtében fejlődött ki náluk azon feltűnő hajlam, mindent kigúnyolni, a mit mások magasztosnak tekintenek. A vallás helyébe náluk a legsötétebb babonás hit lépett, s mint-hogy mindig szerencsétlen sors súlya alatt görnyedtek, e szerint mindig a jövő végzetével és kemény sorsuk várva-várt javulásával foglalkoztak.

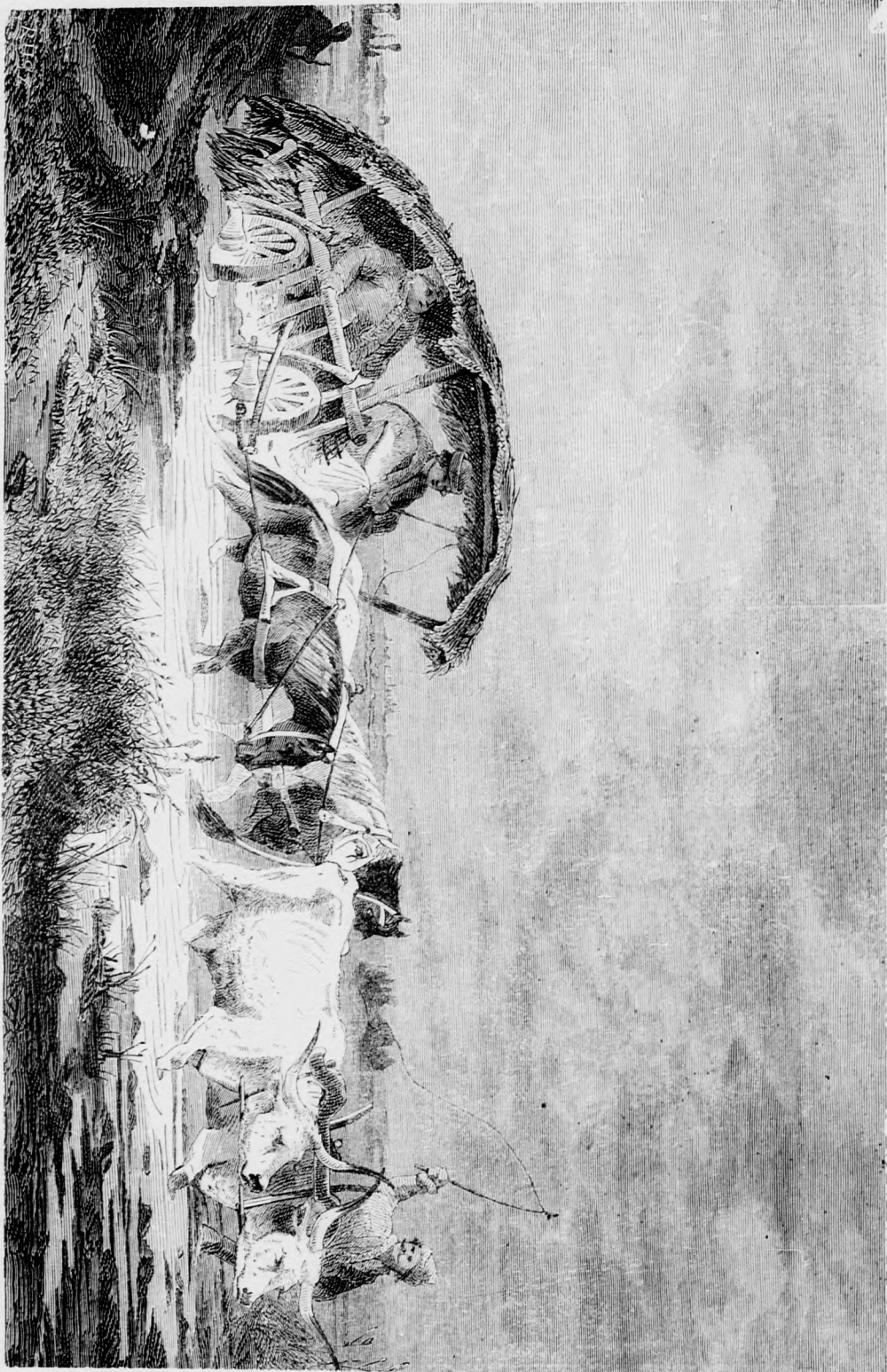
Indiában mindenütt mint jóslók, jövendőmondók lépnek fel, és pedig különösen üzik a chiromantiát (jövendőmondás a kéznek vonalaiból.) Azt is tudni róluk, hogy élénk hajlammal bírnak a zene iránt. A híres ind tánczosnók, a bajaderek, — legalább azoknak alsóbb, kóbor osztályai, — többnyire ezen osztályból kerülnek ki.

És ha figyelemmel észleljük hazánkban lakó cigányainkat, meggyőződünk, mily nagy mérvben illik mindez, a mit fentebb olvasánk az ind szudratörzs legalsóbb osztályáról, — a cigányokra is.

India nyugatán az Indus folyó deltájában, hol kevésse kivándorlása előtt a felriasztott szudra-nép összegyűlt, még egy „Szind“ nevű vidéket is találunk, s a cigányok, a mint látszik, a nemzeti nevek egyikét, melyeket ök használnak, e vidék után vették föl: „Szinti“, azaz: „Szintből valók“. Az Indus folyónál valahol még létezik egy régi ind néptörzs, melynek neve „Czigan“; lehet, hogy ennek is némely része a kivándorlókhoz csatlakozék. Hihetőleg ezektől származik a legtöbb nemzetnél szokásos elnevezés; a töröknél, perzsánál, oláhnál, magyarnál, olasznál, németnél: cygani, esinágenáhh, cigari, cincali, cigány, Zigeuner, — ezek mind ama ó-ind névnek módosításai

Ősrégi, a természet által kijelölt utakon szóródtak szét a cigányok, mint a sivatag pora, az egyik oldalon az Iszthmuszon át Egyiptomba és északi Afrikába Maroccóig, a másik oldalon Kis-Ázsián át a Hellesponton és a Feketetenger körül egész a Dunáig, s onnan azután Európa minden országaiba. Magyarországon Zsigmond király alatt tüntek fel 1420 táján.

Mint soha nem látott sötét bőrű, hollóhaju, piszkos, elhanyagolt külsejű nép,

Érkezés az alföldön.

durva rongyokba burkolva, sovány, bozontos szőrű gebéken, főnökök vagy vajdák vezérlete alatt, kik Egyiptom hercegének, Babilonia grófjának nevezték magukat s aranypaszománt-foszlányokkal voltak felsallangozva, — így jelent meg 1427-ben augusztus 17-én az első cigány-csapat Páris városa előtt. És ez annyira felizgatta a

hol vallásuk miatt annyira üldöztettek, hogy hazájokat elhagyni kénytelenítették, s ezen jól kiszámított mesével sok szép darab pénzt arattak.

És hasonló mesékkal jelentek meg ugyanazon időben más városok kapuinál is, 1422-ben átvonulták az Alpeseken s az olaszokat is meglepték váratlan megjelenésök

Czigányok.

várost, miszerint a francia főváros kíváncsi lakói seregestül futottak ki ama csodálatos idegenek táborába, hogy megbámulják. — És a cigányok — kiknek egyik főjelleme az, hogy minden alkalmat helyesen fel tudnak használni saját előnyükre, — azt mesélték e jámbor polgároknak, hogy ők Keletről való keresztények,

által, s nemsokára ezután a spanyolok is felfödözték őket hegyszorosaikban és Casztília pusztáin. Sőt nemsokára ezután Angliában és Skandináviában is felmerültek ezen hivatlan vendégek.

Azon mese, hogy ők Egyiptomból kiűzött keresztény zarándokok, Párisban és másutt is hasznukra vált, s így ismét-

ték ezen mesét mindenütt, a hová jöttek, s mindenütt hívókra találtak, mi az akkori időben éppen nem volt csoda, és ezért is türték meg ezen szerencsétlen zarándokló menekülteket, — s ez, úgy mint a kíváncsiság, melyet mindenütt felizgattak, leginkább szolgálhatott arra, hogy egész Európában oly hamar elterjedhettek.

Hanem ezen aranykor rövid tartamu volt. Mert midőn ezen vezeklő zarándokoknak jobban a szemök közé néztek s midőn felismerték, hogy az „enyém és tied“ közti különbség előttük ismeretlen fogalom; midőn erkölcstelen, hozzáférhetlen, visszavonuló jellemüket, minden vallást nélkülöző kedélyüket ismerni tanulták, — akkor egészen máskép kezdtek felölök itélni.

A rövid aranykort, melyben minden ut nyitva állt előttük, e szerint csakhamar vaskor követte, mely őket tilaimakkal, büntetésekkel, nyomással, rabszolgasággal s mindennemű gyötrelmekkel üldözte, s mely majdnem a tizenkilencedik század közepéig tartott.

Hanem semmi hatalomnak sem sikerült ezen barna vándormadarakat birodalmából kiűzni vagy éppen kiirtani; bármit tettek is ellenök, semmi sem használt, — halálbüntetés, börtön, a legkeményebb rendeletek nem üzhették ki e rejtélyes népet onnan, a hova egyszer befészkelte magát.

(Vége köv.)

Pusztaszer.

(Képpel.)

Őseinknek szentelt földje
Mennyi emlékkel teli,
Akármerre nézzen szemünk —
Itt is, ott is felleli.

Pusztaszernek kerek síkján
Szintén áll egy barna rom;
Vándor, a ki erre tévedsz,
Állj meg e szent talajon.

Állj meg itt és hő veréssel
Dobbanjon föl kebeled,
Hogyha érzed, hogyha tudod:
Mi a hazaszeretet!

Midőn a honszerző Árpád
Kivivta e szép hazát,

Véres, nehéz munka után
Itt pihenteté hadát.

S összejöttek a vezérek,
A nemzet bölcs vénei
És a hősök — nagy gyűlésben
Örök törvényt szerzeni.

A mit vérnek árán vettek,
Azt e törvény védte meg,
Vihar és vész erőt vesztve
Rajta mind megtörtének.

Állt a hon, és felvirágozott,
És a késő unokák
Honfoglaló őseiknek
Hálójokat meghozák.

Ott, terén a nagy gyűlésnek,
Emléktemplom épüle;
Bár ma már rom — nagy napokról
Szól, beszél minden köve.

Az idő csak rontja, bontja,
Mig kövön kő nem marad;
Az a n y a g vesz, de a s z e l l e m
Örök diadalt arat . . .

Vándor erre járva, állj meg
S dobbanjon föl kebeled,
Hogyha érzed, hogyha tudod:
Mi a hazaszeretet!

K. E.

A megszabadulás.

— Népmese. —

Máriássy Gyulától.

Élt hajdanában egy szegény család, a melynek reménye egy gyönyörű gyermekben öszpontosult, s e gyermek egy tizen-nyolczéves hajadon volt.

Rózika szép leány volt, és ezért a falu fiatalsága forgolódott is körülötte, de különösen egy tünt ki közülök: Bogár Miska, ki a falu egyik tehetősb családjából származott. Bogár Miska tehát, megismerkedvén Rózával, megkérte Rózika szüleit, hogy engednék meg neki, miszerint a ház ne legyen előtte zárva.

A szülők kis tanácskozás után teljesi-

tették kivánságát, s így Miska nemsokára mindennapos vendég volt a házban.

Egyszer Miskát a falu többi fiatalságával besorozták katonának. Szomoruan nyitott be Rózika szüleihez, és elmondá nekik, hogy el kell mennie messzire, de bizik az Istenben, hogy nemsokára visszatér.

Rózika sirva borult nyakába s kérte, hogy maradjon itt, ne hagyja őt a búban elveszni; ki tudja, nem fogja-e egy golyó a most oly viruló életet kioltani?

Miska megnyugtatta őt, — azután lementek a kertbe, mely a ház előtt terült szép virágaival.

Itt leültek egy kis lóczára, és Rózika újra lebeszélni ügyekezett Miskát az elmenetelről.

De Miska megmagyarázta neki, hogy nem őtöle függ az, hogy menjen-e vagy sem; végül pedig azt mondá, hogy ő sejtí, miszerint vissza fog jönni nemsokára, és akkor . . .

— De mikor jösz? — kérdé Rózika.

Ez egy kissé zavarba hozta Miskát, azonban kisvártatva így felelt:

— Rózikám! Én innen messze, messze távozom; míg rendeltetési helyü nkreérünk, elmulik körülbelül félév, meg-megpihenünk egyes falukban, s így az idő igen hamar fog mulni, azután még magunkat be kell gyakorolnunk a háboru dolgaiba, s így ezzel is eltelik félév; a háboru nem tarthat két évnél tovább, én tehát négy év mulva bizonyosan hazajövök.

— És ha nem jösz akkorára vissza? — kérdé Róza.

— Akkor ne várj többé soha, mert akkor tudhatod, hogy hol leszek.

— Istenem! — sehajtott Rózika, — tehát mégis el kell menned?

— El bizony, Rózikám, el kell mennem, de ne búsulj, ha az Isten segél, ugy négy év mulva ismét meglátlak, azért tehát vegyünk búcsut egymástól, ugy, mintha biztosak lennének arról, miszerint nemsokára ismét együtt leszünk.

El is búcsuzott a két szerető pár; Rózika sirt, de végre mégis megnyugodott Miska vigasztaló szavain.

Miska tehát elment. Ki tudja mikor jön majd vissza, talán soha sem . . .

Rózika várta, várta azon napot, a me-

lyen ismét viszontláthatja Miskát, számálta a perczeket, az órákat, a napokat, a hónapokat, óh! de oly lassunak tetszett ezeknek menése, mintha egy-egy nap egy egész örökkévalóság lett volna.

De végre mégis lefolyt a négy év; minden perczen kifutott Rózika, hogy nem jön-e Mihály, de ez csak nem akart sehogy sem jönni; elmúlt már félév is a négy év után, de mégsem jött; elmúlt öt, hat év, de Mihály nem jött, Rózika naphosszant sirt, szülei nem győzték őt vigasztalni.

Sokszor leült arra a kis padra a kertben, a hol utoljára ültek egymás mellett, s ott sirt reggeltől estig; el-elmerengve tekintett olykor-olykor azon táj felé, a merre Miskát távozni látta; minden utasban őt vélte látni, s ilyenkor egypár percze felvidult arcza, de midőn meggyőződött, hogy nem ő az, — egyet sohajtott s ismét megeredtek könnyei.

Egyszer, midőn így sirdogál a kis lóczán, egy vén banya szólítá meg őt, kiről a falu azt állítá, hogy rosz lelkekkel áll összeköttetésben; megszólítja tehát, s ezt kérdi tőle:

— Ugyan miért sirsz, Rózikám, mondd csak el bajodat, talán segíthetek rajta.

— Nem tudsz te jó anyó segíteni az én bajomon, ha megmondanám is.

— Talán mégis! — mondá a vén asszony.

Rózika elmondá neki, hogy Miska a kitűzött négy év lefolyta után nem jött haza, azóta pedig már elmúlt másik két év is, és még sincs itthonn.

— Azon könnyen lehet segíteni, — mondá az öreg, — csak tedd azt, a mit mondok.

— És tudnál te ezen segíteni? — kérdé Róza, — mindent megteszek, csak ismét láthassam.

— Tehát figyelj rám. Menj ki még ma 12 órakor éjjel a temetőbe, onnan hozz egy koponyát; és tégy egy üst-vizet a tüzre, s mikor az legjobban fog forni, tedd be a koponyát: azután — ha akarsz — feküdjél le, a többit majd megtudod.

Ezzel az öreg eltávozott.

Róza először habozott, vajjon menjen-e; de végre mégis győzött benne azon tudat, hogy akkor Miska visszajön.

Éjfélkor csakugyan megindult a temető felé, a félelem kerülte őt; egyenesen azon kunyhó felé tartott, hol a csontok össze voltak halmozva; ott egy koponyát felkapott és hazasietett.

A vén anyóka meghagyása szerint egy üstöt megtöltött vízzel, és azt a tűz fölé tette; midőn az forrni kezdett, bele dobta a koponyát, azután lefeküdt, de álom se-hogy sem jött szeméire; gondolatokba merült, melyekből egy sajátságos nesz ébreszté fel, melyet a koponya idézett elő; 'a nesz mindinkább növekedett, s végre oly pokoli lárma keletkezék, hogy Rózika félelmében az ágy puha párnái közé temette magát. A moraj végre halkabb lett, és nemsokára végkép megszűnt.

A zaj megszűntével Rózika valakit kopogni hallott az ablakon; hamar felöltözöködék, azt gondolván, hogy az egy szegény elkésett utas, és most bizonyosan szállást kér; szüléit nem akarta felkelteni, a kik mélyen aludtak, tehát felnyitá az ajtót és — — — kit lát — — — Miska állt előtte teljes ép egészségben. Halk sikoltással ugrott karjai közé, és be akarta vezetni, — de Miska megfogta Rózika kezét, és mondá:

— Rózikám, szedd össze, a mid van, itt vár már mireánk két ló, majd elmegyünk lakásomra, s ott a reggelt megvárjuk; reggel majd szüleidért négyes fogatot küldünk és boldogan élünk.

Rózika igen megörült ennek; halkán visszament szobájába, és összeszedvén holmiját, azt egy csomagba kötötte, azután Miskához szaladt, a ki őt az udvaron várta.

— Jöjj! — mondá Miska, s megindultak a kapu fele, hol két fehér mén várta őket.

— Ül fel, Rózikám, ez a te lovad, a másokra meg majd én ülök.

Róza felült, Miska pedig lecsatolta őt, úgy hogy le nem eshetett.

Mentek egy kis darabkát; ekkor Miska így szólt:

„Szépen süt a holdvilág,
Masirozik a halál,
Félsz-e lelkem Rózikám?“

— Mit félnék! — felelé Rózika, — én veled megyek s így nincs mitől tartanom.

Midőn ismét egy darabot mentek, Miska megint csak elkezdí:

„Szépen süt a holdvilág,
Masirozik a halál,
Félsz-e lelkem Rózikám?“

— Mit félnék, — felelé ismét Rózika, — én veled megyek, s így nincs mitől tartanom.

De midőn e szavakat kimondá, rémülettel vette észre, hogy a halottak birodalmában, a temetőben vannak.

— Hová vezetsz? — kérde Rózika, — nem jó helyen járunk, talán eltévedtünk, és lakásod helyett a temetőbe értünk.

— Ne gondolj te azzal, Rózikám; ez az én lakásom itt! — mondá Miska, és egy sirra mutatott, mely ki volt ásva és a koporsó ki volt nyitva benne. — Itt vagyunk már, ugorj' bele Rózikám, azután utánad majd én ugrom.

Rózika reszketett, mint a nyárfa-level.

— No ugorj' bele! — mondá ismét Miska, — mert az idő mulik.

Rózika összeszedte minden bátorságát, és ezt mondá:

— Tudod mit, Miska? ugorj' te be először, azután majd én jövök.

— De ugorj' te!

— Én nem ugrom be először.

Egy kis szóváltás után végre mégis Miska kapta magát és leugrott. Rózika ekkor fogta a csomagot, melyben ruhái voltak, s utána dobta, maga pedig a mint csak birt, futott, maga sem tudta hová. A mint így szalad, egy házat pillant meg; rögtön arra irányzá lépteit, és nemsokára el is érte a hajlékot. Hamar beszaladt a félig nyílt ajtón, azután jól bereteszelté maga után. Körülnézett, és csak most vette észre, hogy hová menekült. Ez ugyanis azon ház volt, a hová a halottakat ki szokták tenni, hogy a hivek imádkozzanak lelkükért egy-egy miatyánkot s üdvözetet. Rózika Istenbe vetette bizalmát és meghúzódott egy sarokban, — szívből fakadó fohászt bocsátott fel az égbe s feltette magában, hogy az éjt itt fogja tölteni. De nemsokára valaki kopogott az ablakon és így szólt:

— Halott, dobd ki azt az elevent.

Rózika megismerte hangját a beszélőnek, mert az nem volt más, mint Miska.

Rózika önkénytelenül is a halottra tekintett, mely a ravatalon feküdt, és rémü-

lettel vevé észre, hogy az mozog. Nemso-
kára ismét megszólalt kívülről a hang:

— Halott, dobd ki azt az elevent.

Ekkor már a halott felült és merev te-
kintetét Rózikára függeszté.

— Halott, dobd ki azt az elevent, —
hangzék ismét kívülről.

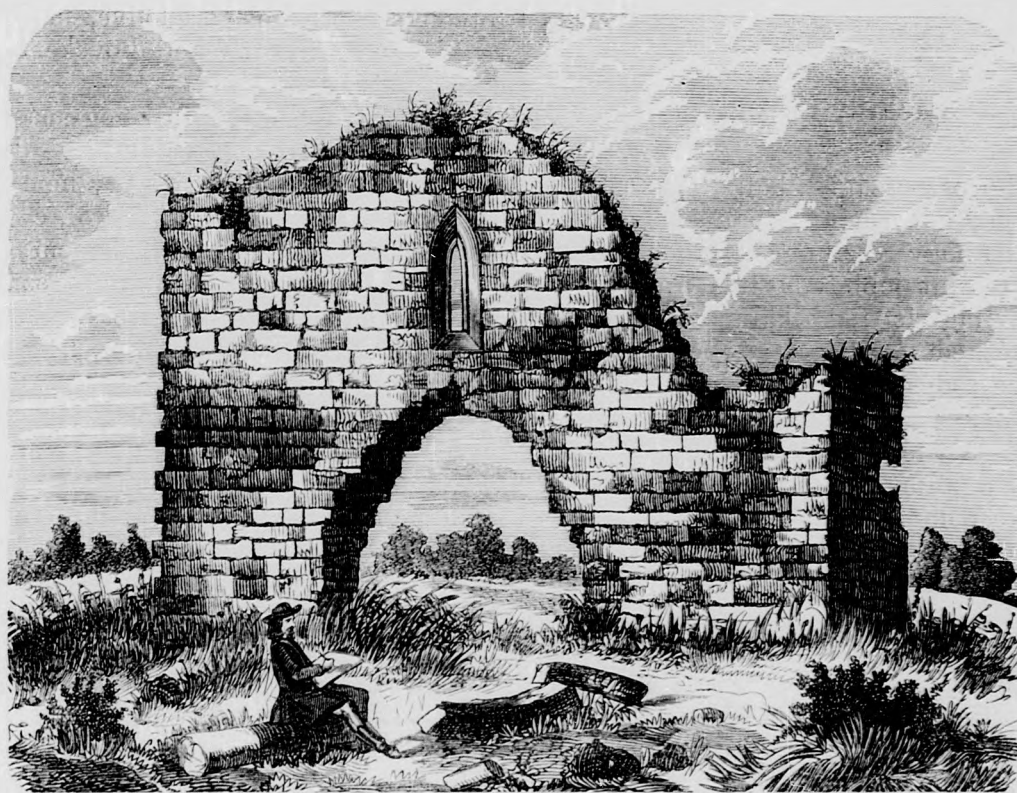
Ekkor a halott lelépett az ágyról s már
indulni akart Rózikához, midőn ő egyet si-
koltott ezt kiáltá:

— Jézus Mária légy velem!

menni, félvén, hogy Miska ott lesz és őt
széttépi.

Csak akkor mert kibujni a házból, mi-
dőn a nap jótékony sugarai a halottas la-
kot is megvilágíták.

Róza szegény szülei őt nagy aggodal-
mak közt várták haza, s midőn Róza haza-
ment és elbeszélte esetét, leborultak a fe-
szület elé és hálát adtak az Istennek, hogy
megmenté egyetlen gyermeköket, — Rózát.

Pusztaszer.

Erre a halott rögtön visszaesett a rava-
talra s fel sem kelt többé.

— Szerencséd, — mondá Miska kívül-
ről, — hogy szerencsétlenséged közepett
nem feledkeztél el az Istenről, mert ha ezt
nem teszed, izzé-porrá szagगतott volna az
a halott; tanuld meg és végy példát, hogy
miként jár, ki a halottaknak nyugalma-
t megzavarja.

Ezután a beszéd megszűnt. Már hajna-
lodni kezdett, de Róziká mégsem mert ki-

Őszszel.

Itt van a komor ősz, —
Elmult a kedves nyár;
Eltávozni készül
Minden vándormadár.

Össze is gyűltek már
Készen indulásra,
Eltávozni tőlünk
Melegebb hazába.

Még egyszer felszállnak
Hogy körülnézzenek, —
Aztán bucsut intve
Messze elrepülnek! —

Ha fú az őszi szél
Megrezdülnek a fák,
S lehullt leveleik
A földet sárgítják.

Elhagyta a vígság
Az egész vidéket; —
Kihalni készül már
Az egész természet.

Dobay Lajos.

A fekete kövek.

— Orosz történet. —

A dél-oroszországi Wladimir kormányzóság egyik nagy bányájában az igazgató elhatározá, hogy részint gazdálkodási szempontból, részint jobb világítás nyerése végett, gázvilágítást fog alkalmazni. A szükséges intézkedések megtételére s a paraszttal szerződés kötöttetett nyirfahéj szállítása iránt, — Oroszországban t. i. ezt használják általában gáz-készítésre.

Minden jól ment. A helyiségek rövid idő múlva pompásan ki voltak világítva, s a parasztnak is jó keresetök volt, mert ők egy pud nyirfahéjért tizenöt kopeket kaptak.

Hanem ezzel nem elégedtek meg, még többet akartak szerezni, és így okoskodtak:

— Az igazgató a régi lámpákat mind kidobatta, s nyirfahéj nélkül nem készíthet gázt. Ha mi tehát összeállunk és harmincz kopeken alul nem szállítunk neki azt, akkor kénytelen lesz a kívánt árt megadni.

A dolgot a koresmában pálinka mellett meghányták-vetették, s másnap küldöttség ment az igazgatóhoz, hogy az új feltételeket eléje terjessze.

Nagy csodálkozásukra az igazgató egész nyugodtan végig hallgatta őket s készségesen beleegyezett követelésökbe. Hanem ő jól tudta, mit tesz, mert tetemes megbízásai voltak, már pedig sötétben nem felelhetett volna meg azoknak, — azonkívül még egy tervet is forgatott agyában, mely kilátást

nyújtott arra, hogy e váratlan zavarért bosszút állhat majd a falusiakon.

A parasztnak e közben örvendtek eselők sikerének, annál inkább, miután az igazgató továbbra is nagyon barátságos vala irányukban, sem marháikat az erdőből ki nem hajtatta, sem őket a folyóban való halászástól el nem tiltotta, egy szóval, semmiképp sem mutatta haragját. Ezért hát még több pálinkát ittak, mint máskor, s tanakodni kezdtek, ne verjék-e föl megint a nyirfahéj árát?

Igy mult el pár hónap, akkor egyszerre különös eset történt. Az ut a kohóktól a folyóig szekerekkel volt fődve, melyek derreglyéken szállított fekete köveket hordtak a kohókhoz, s ott lerakták.

Csodálkozva kérdezték egymást a parasztnak: mi lehet ez a valami? — de mint-hogy nem volt nyirfahéj, s így nem kellett félniök üzletök megszakításától, e szerint nem sokat törődtek vele, hanem inkább arra gondoltak, hogy az annyira szükséges cikkből minél nagyobb készlettel lássák el magukat, a melynek árát legközelebb ismét folrugtatni szándékoztak.

Más részről az igazgató sem igen sietett felvilágosítást adni arról, hogy mi célja van a fekete kövekkel, a melyekben olvasóim már kétségkívül fölismerék a köszönetet. Legelőször is pontosan kiszámította: mennyibe került a köszönet Angliából gőzhajón Szent-Pétervárra, onnan a vasuton Moszkvába, onnan pedig vízen és szárazon száz mértföldnyire rendeltetése helyére szállítani. A költség tetemes volt, de azt is tudta, hogy végre is nem ő, hanem a parasztnak fogják az megfizetni, s megelégedéssel nézte, mennyi nyirfahéjat halmoztak azok össze.

Miután a köszön mind le volt rakva, nyirfahéjszállítóit magához kéréte, megmutatta nekik a fekete halmokat s kérdé:

— Mit gondoltok, micsoda ez itt? Ez köszön, nagyon szép köszön, tele gázzal. A ti kérgetek semmit sem ér, mert nyomorúságos gázt ad. Most tehát köszönet hozattam Angolországból, s majd látni fogjátok, hogy minő tulajdonképen az igazi gáz! Hát most mit kértek nyirfakérgetekért? Nekem ugyan ingyen sem kell; menjetek Isten hírével, többé semmi dolgunk egymással.

Talányok megfejtése.

A 38-dik számban :

- 1) A kis gyermek ablakban áll,
Elég helyet alig talál,
Kis házból elkivánczik,
Helyét itt már nem is lelik.

Most hogy vágyik a kis házból!
És ha majd eljő az idő,
S ki kell menni a világba,
Mily örömet maradna ő.

- 2) Mindenholt jó, de legjobbotthonn. — 3) Hatvan. — 4) Smaragd. — 5) Buborék.

A 39-dik számban: 1) Főköttő. — 2) Kötény. —

- 3) Karika.
A 40-dik számban: 1) Ér, bér, dér, kér, mér, tér, vér — 2) Kényuralom. — 3) Pintyőke. — 4) Tükör. — 5) Világos.

- 6) Dante.
Eperjes.
Álarc.
Koráll.
Fenyő.
Eb.
Rózsa.
Eresz.
Nina.
Czéh.
Zala.

A 41-dik számban: 1) Tanterem. — 2) Árnyék. — 3) Tevékeny. — 4. Tény. — 5) Dániel. — 6) A hintóban. — 7) Sarló.

A 42-dik számban: 1) Horkai — 2) Lakodalom. — 3) Szalonta. — 4) A kis leánynak 44 libája volt.

A megfejtéseket beküldték: Tóth Jenő, Bubreg Ilona, Kis postás, Haidekker Sándor, Kalmár Mariska, Greiner Etelka, Bányay Kornél és Jenő, Zakariás Emma, Hönigsfeld Vilmos, Szekeres Emma, Clair István, Epperjesy Margit, Tóth Mária, A somorjai ev. kis olvasó-kör, Boltrész Ferencz (a talányokból közlünk), Plachy Teréz, Kuliffay Lajos és Bella, Kajesi György, Balkó Piroška, Voith Anna és Irma, Kiss Ferencz, Marton Gyula, Szántay Rózsa, Barezsa Zsófi, Schmidt Mariska, Gáspár Endre, Heim Miksa, Németh Feri, Kunz Vilmos, K. Rózsa, Nagy Lajos, Dobay Lajos, Vörös László, Gruber Mór, Weisz Izidor, Schwarz Kálmán, Kerekes Béla, Szalay Kelemen.

A jutalmakat elnyerték: Schmidt Mariska, a somorjai ev. kis olvasó-kör, Voith Anna és Irma.

Talányok.

- 1) **Kalmár Mariskától.**

1. 2. 3. 4. Ezt is teszi, ki főz s tehenet fej,
Soknak ez ágya, hogyha jő az éj.
Mondd magyarul: bárki rá veheti,
Értsd francziául: kevés érdemli.
Hegyi gazda örömmel
Végzi ezt minden őszszel

2)

Clair Istvántól.

Lógrás szerint megfejtendő.

fü-	Mé-	min-	mel	lon,	rány-	des,	gat-
ben,	röm-	szá-	kák	csön-	hall-	Mer-	bá-
la	den	rem,	pász-	kis	E-	ják.	é-
be-	röd-	ö-	mitt	Hat-	tor	ge	re
ron.	lyát	ú,	kú	egy	fu-	des	Fúj-
Kö-	em-	megy	ru-	fi-	li-	csak	für-
fú,	tá-	jad,	te-	röt-	a	jad,	ö-
kis	rem	Kö-	ha-	fúj-	röm	te	jársz

Tóth Jenőtől.

3) **M** á á á á
á á á
á á á á
á á á

4) **SZ SZ SZ** é é é é
é é é
é é é é
é é é

Finta Gézáttól.

5) **yv** ö ö
ö ö ö ö **k** ö
ö ö ö ö ö ö

6) **h** t t t t t
t t t t t
t t t t t
t t t t t

7)

Hönigsfeld Vilmostól.

6. 3. Ez eszköz nőknek szükséges.
4. 5. 6. 2. Jó eledel, hogyha édes.
1. 2. 5. 1. 2. Erős és szagos folyadék.
4. 5. 1. 6. Nem érdemli, hogy becsüljék.
3. 4. 5. 1. Ily edényben nincs más, légnél.
6. 5. 4. 3. Különböző a testeknél.
3. 6. 5. 4. Ugy jó, hogyha rendesen ver.
1. 5. 4. Kedveli biz ezt sok ember.
1—6. Sárgulnak a fák leveli,
Midőn ez kezdetét veszi.
Ez ugyan nem tart sokáig,
Hanem mig tart, sok ember vig.

Megfejtési határidő november 25-dike.

TARTALOM.

Kató néni, és a bolygó ikrek. — Alvó gyermek felett. — Őszszel. — A megmentő. — Utazás az alföldön. (Képpel.) — Czigányok. (Képpel.) — Pusztaszer. (Képpel.) — A megszabadulás. — Őszszel — A fekete kövek. — Tréfás kérdések. — Adomák. — Talányok megfejtése. — A megfejtők névsora. — Talányok.

Felelős szerkesztő: **K.-Beniczky Irma.**

Kiadja és nyomatja: **Franklin-Társulat** magyar irodalmi intézet és könyvnyomda. Budapesten, (egyetem-utca 4. sz.)